

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η διακριτή πηγή πληροφορίας με μνήμη

Άσκηση 6 (φυλλάδιο 1^η)

Μία πηγή πληροφορίας με πηγαίο αλφάβητο $\{0,1\}$ παράγει μία αλυσίδα Markov δευτέρας τάξης, η οποία περιγράφεται από τις παρακάτω πιθανότητες μετάβασης:

$$\begin{aligned} p(O|OO) &= 1/4, & p(O|O1) &= 1/4 \\ p(O|10) &= 3/4, & p(O|11) &= 3/4 \end{aligned}$$

- (α) Δείξτε ότι η αλυσίδα Markov περιγράφεται πλήρως από τις πιθανότητες μετάβασης.
- (β) Κατασκευάστε το διάγραμμα καταστάσεων.
- (γ) Υπολογίστε τις πιθανότητες κάθε μίας από τις καταστάσεις.
- (δ) Υπολογίστε τις πιθανότητες των συμβόλων εξόδου της πηγής.
- (ε) Δείξτε πως η αλυσίδα μπορεί να γίνει μη εργοδική αλλάζοντας μία από τις δοσμένες πιθανότητες μετάβασης.

- (α)** Επειδή η αλυσίδα Markov είναι δευτέρας τάξης δηλ. $k=2$, κάθε κατάσταση προσδιορίζεται από μια ακολουθία $k=2$ συμβόλων καθένα από τα οποία μπορεί να επιλεγεί από $m=2$ δυνατότητες, οπότε συνολικά έχουμε $m^k=4$ διαφορετικές καταστάσεις.

Αυτές είναι οι: $S_1=\{00\}$, $S_2=\{01\}$, $S_3=\{10\}$, $S_4=\{11\}$.

Για να προσδιορισθεί πλήρως η αλυσίδα μας, χρειαζόμαστε $m^{k+1}-m^k=4$ πιθανότητες μετάβασης, τις οποίες έχουμε.

Οι υπόλοιπες υπολογίζονται αμέσως παρακάτω :

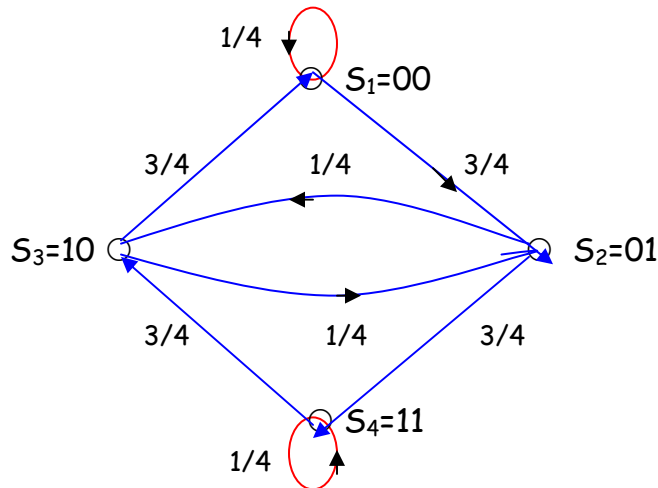
$$p(1|00)=1-p(O|00)=3/4$$

$$p(1|01)=1-p(O|01)=3/4$$

$$p(1|10)=1-p(O|10)=1/4$$

$$p(1|11)=1-p(0|11)=1/4$$

(β) Αφού έχουμε τις πιθανότητες μετάβασης μπορούμε να κατασκευάσουμε το διάγραμμα καταστάσεων:

(γ) Οι πιθανότητες κάθε μιας από τις καταστάσεις υπολογίζονται από τη

$$\text{σχέση : } p(S_i) = \sum_{k=1}^4 p(S_k) \cdot p(S_i | S_k), \quad i=1,2,3,4 \text{ οπότε έχουμε :}$$

$$p(S_1) = 1/4 \cdot p(S_1) + 3/4 \cdot p(S_3)$$

$$p(S_2) = 3/4 \cdot p(S_1) + 1/4 \cdot p(S_3)$$

$$p(S_3) = 1/4 \cdot p(S_2) + 3/4 \cdot p(S_4)$$

$$p(S_4) = 3/4 \cdot p(S_2) + 1/4 \cdot p(S_4)$$

Από τη λύση αυτού του συστήματος των τεσσάρων εξισώσεων με τέσσερις αγνώστους, παίρνουμε ότι : $p(S_1) = p(S_2) = p(S_3) = p(S_4) = 1/4$.

(δ) Οι πιθανότητες των συμβόλων εξόδου της πηγής είναι :

$$p(0) = p(0|00) \cdot p(00) + p(0|01) \cdot p(01) + p(0|10) \cdot p(10) + p(0|11) \cdot p(11) =$$

$$\begin{aligned}
 &= 1/4 \cdot 1/4 + 1/4 \cdot 1/4 + 3/4 \cdot 1/4 + 3/4 \cdot 1/4 \\
 &= 8/16 = 1/2.
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 p(1) &= p(1|00) \cdot p(00) + p(1|01) \cdot p(01) + p(1|10) \cdot p(10) + p(1|11) \cdot p(11) = \\
 &= 3/4 \cdot 1/4 + 3/4 \cdot 1/4 + 3/4 \cdot 1/4 + 3/4 \cdot 1/4 = 8/16 = 1/2.
 \end{aligned}$$

(ε) Αν κόψουμε τη μετάβαση από την κατάσταση $S_1 \rightarrow S_2$ με πιθανότητα $\frac{3}{4}$ και θέσουμε $p(1|00)=0$ και $p(0|00)=1$, δηλαδή $S_1 \rightarrow S_1$ με πιθανότητα 1, τότε η αλυσίδα γίνεται μη εργοδική. ■

